

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 5^{ης} Οκτωβρίου 2023

Ωρα έναρξης: 4.19 μ.μ.

Αρ. 3

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Σας χαιρετώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλείται ο γραμματεάς να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν είναι εύκολο, να δηλώσουμε τις παρουσίες μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Οκτώβριος έχει καθιερωθεί ως Μήνας Ευαισθητοποίησης για τον Καρκίνο του Μαστού. Πρόκειται για τον πιο συχνά διαγνωσμένο καρκίνο στις γυναίκες παγκοσμίως με εκατομμύρια νέες περιπτώσεις κάθε χρόνο. Είναι μια ασθένεια που δεν γνωρίζει σύνορα, ηλικία, κοινωνική θέση, ακόμα και φύλο και μπορεί να χτυπήσει οποιονδήποτε ανά πάσα στιγμή με τον αντίκτυπό του εμφανή όχι μόνο στη ζωή του πληγέντος ατόμου, αλλά και στις ζωές των οικογενειών τους.

Αυτό τον μήνα ενωνόμαστε με τον υπόλοιπο κόσμο, για να τονίσουμε τη σημασία της έγκαιρης ανίχνευσης του καρκίνου του μαστού. Η έγκαιρη διάγνωση είναι το κλειδί για τη βελτίωση των ποσοστών επιβίωσης και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής όσων πάσχουν από την ασθένεια αυτή. Η αυτοεξέταση, τα περιοδικά ιατρικά ραντεβού ελέγχου, το υπερηχογράφημα μαστού και η μαστογραφία είναι απαραίτητα εργαλεία για την καταπολέμησή της, καθώς, όντως, η πρόληψη σώζει ζωές. Ιδιαίτερη μνεία οφείλω να κάνω και στη EUROPA DONNA Κύπρου, που αποτελεί την αιχμή του δόρατος στη μάχη κατά του καρκίνου του μαστού στη χώρα μας.

Ο Μήνας Ευαισθητοποίησης για τον Καρκίνο του Μαστού είναι μια ευκαιρία για εμάς να υψώσουμε τις φωνές μας, να δώσουμε ελπίδα και να επιβεβαιώσουμε τη δέσμευσή μας απέναντι στα άτομα που έχουν αντιμετωπίσει ή συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν αυτή την ασθένεια ότι δεν τα ξεχνάμε και ότι θα συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για την καταπολέμησή της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χθες ήταν η Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων, μια ημέρα αφιερωμένη στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για τα ζώα και την προώθηση της ευημερίας των ζώων σε όλο τον κόσμο. Είναι η μέρα που καλούμαστε να αναγνωρίσουμε τη σημασία της συνύπαρξης με τα υπέροχα αυτά πλάσματα που μοιράζονται τον πλανήτη μας.

Τα ζώα, άγρια και οικόσιτα, διαδραματίζουν σημαντικότατο ρόλο στον πλανήτη μας. Συμβάλλουν στη βιοποικιλότητα, που είναι απαραίτητο συστατικό για την ανθρώπινη ευημερία, καθώς συντηρεί τις οικονομίες και τις κοινωνίες μας. Από την άλλη, μας παρέχουν συντροφικότητα και εμπλουτίζουν τη ζωή μας με αμέτρητους ευχάριστους τρόπους. Ωστόσο, αντιμετωπίζουν επίσης πολλές προκλήσεις, από την απώλεια οικοτόπων και τη ρύπανση μέχρι την εκμετάλλευση και τη σκληρότητα.

Σε αυτή την Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων καλούμαστε να αναλογιστούμε την ευθύνη μας ως το κυρίαρχο είδος στον πλανήτη Γη. Πρέπει να αναγνωρίσουμε τις επιπτώσεις των πράξεών μας στο ζωικό βασίλειο και να προσπαθήσουμε να προστατεύσουμε και να διατηρήσουμε τους οικοτόπους τους. Είναι καθήκον μας να συνηγορούμε υπέρ της ανθρώπινης μεταχείρισης των ζώων, διασφαλίζοντας την ευημερία και την ασφάλειά τους.

Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε επίσης τις άοκνες προσπάθειες των φιλοζωικών οργανώσεων και των ακτιβιστών που εργάζονται ακούραστα για την προστασία και την υπεράσπιση των ζώων. Η αφοσίωση και η συμπόνια τους μας εμπνέουν όλους να λάβουμε πιο αυστηρά μέτρα ενάντια σε φαινόμενα που δεν συνιστούν ενδείξεις ενός πολιτισμένου κράτους, όπως είναι η κακοποίηση, η παραμέληση και η εγκατάλειψη των κατοικίδιων ζώων ειδικότερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 8^η Οκτωβρίου έχει καθοριστεί ως η Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για τη Δυσλεξία. Η δυσλεξία είναι μια νευρολογική πάθηση που επηρεάζει τις δεξιότητες ανάγνωσης, ορθογραφίας και γραφής και εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο αντιμετωπίζουν καθημερινά τις προκλήσεις της δυσλεξίας. Συχνά παρεξηγημένη, η δυσλεξία δεν είναι μια αντανάκλαση της νοημοσύνης ενός ατόμου, αλλά μια διαφορά στον τρόπο με τον οποίο ο εγκέφαλος των ανθρώπων που πάσχουν από δυσλεξία επεξεργάζεται τη γλώσσα.

Είναι σημαντικό όχι μόνο να αναγνωρίσουμε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με δυσλεξία, αλλά και να γιορτάσουμε τις μοναδικές δυνάμεις και τα ταλέντα τους. Πολλά καταξιωμένα άτομα, συμπεριλαμβανομένων καλλιτεχνών, επιστημόνων και επιχειρηματιών, έχουν δυσλεξία, αποδεικνύοντας ότι δεν πρέπει ποτέ να αποτελεί εμπόδιο στην επιτυχία.

Η συλλογική μας ευθύνη είναι να προωθήσουμε την ευαισθητοποίηση, την κατανόηση και τη συμπερίληψη. Ας θυμηθούμε ότι η δυσλεξία δεν καθορίζει ένα άτομο, είναι μόνο μια πτυχή της ζωής τους. Αναγνωρίζοντας την Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για τη Δυσλεξία, δεσμευόμαστε να δημιουργήσουμε έναν κόσμο όπου τα άτομα με δυσλεξία μπορούν να ευδοκιμήσουν, να συνεισφέρουν και να επιτύχουν χωρίς το βάρος του στιγματισμού ή των διακρίσεων.

Παρακαλείται τώρα ο γραμματέας να αναγνώσει τις αναφορές για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου 2023 η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων συμμετείχε στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Προέδρων Κοινοβουλίων των Κρατών Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Δουβλίνο, στην οποία έλαβαν μέρος πέραν των σαράντα Προέδρων κοινοβουλίων.

Σε παρέμβασή της για τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία η Πρόεδρος της Βουλής αναφέρθηκε επίσης στη στρατιωτική επίθεση του Αζερμπαϊτζάν στο Ναγκόρνο Καραμπάχ. Η κ. Δημητρίου εξέφρασε την αμέριστη συμπαραστάση της Βουλής των Αντιπροσώπων προς τον αρμενικό πληθυσμό του Ναγκόρνο Καραμπάχ και τον φίλο αρμενικό λαό, τονίζοντας ότι οι παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας αντιμετώπισης από τη διεθνή κοινότητα σε όλες τις περιπτώσεις, είτε πρόκειται για το Αζερμπαϊτζάν στην Αρμενία είτε για τη Ρωσία στην Ουκρανία είτε για την Τουρκία στην Κύπρο. Αναφέρθηκε επίσης στις πρωτοβουλίες και δράσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων για στήριξη του ουκρανικού λαού και των προσπαθειών ανοικοδόμησης της χώρας.

Σε άλλη παρέμβασή της με θέμα την ανάγκη ισότιμης εκπροσώπησης όλων των κοινωνικών ομάδων στα κοινοβούλια, η Πρόεδρος του σώματος αναφέρθηκε στο ιδιαίτερα τοξικό περιβάλλον των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, στο οποίο καλούνται αιρετοί εκπρόσωποι να επιτελέσουν το έργο τους, τονίζοντας ότι οι συνθήκες αυτές αποθαρρύνουν τους νέους και άλλες υποεκπροσωπούμενες ομάδες από το να αναμειχθούν στα κοινά. Υπογράμμισε δε την ανάγκη θέσπισης κανόνων που να προστατεύουν τους εκλεγμένους εκπροσώπους και να προάγουν τη συμμετοχική και περιληπτική εκπροσώπηση όλων των κοινωνικών ομάδων στους δημοκρατικούς θεσμούς.

Εξάλλου, στο περιθώριο της Διάσκεψης η Πρόεδρος της Βουλής είχε διμερείς συναντήσεις με τους ομολόγους της από την Αρμενία, τη Γαλλία, τη Σλοβενία και το Ισραήλ, στη διάρκεια των οποίων ενημέρωσε για την παρούσα κατάσταση όσον αφορά στο κυπριακό πρόβλημα. Υπογράμμισε επίσης την εξέχουσα σημασία που προσδίδει η Βουλή των Αντιπροσώπων στην προώθηση της κοινοβουλευτικής διπλωματίας για την επίτευξη κοινών στόχων. Αντηλλάγησαν τέλος απόψεις για διάφορα άλλα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Μεταξύ 26^{ης} και 28^{ης} Σεπτεμβρίου 2023 ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και πρόεδρος της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Σερβίας κ. Χάρης Γεωργιάδης και τα μέλη της επιτροπής κ. Μάριος Μαυρίδης, Γιώργος Λουκαΐδης, Γιώργος Κουκουμάς και Χρίστος Ορφανίδης, πραγματοποίησαν επίσκεψη στη Σερβία ύστερα από σχετική πρόσκληση της Εθνοσυνέλευσης της Σερβίας. Η αντιπροσωπία έγινε δεκτή από τον Πρόεδρο της σερβικής Εθνοσυνέλευσης δόκτορα Βλαντιμίρ Όρλιτς και τον

Αναπληρωτή Πρωθυπουργό, αρμόδιο για την εξωτερική πολιτική και ασφάλεια, και Υπουργό Εξωτερικών της Σερβίας κ. Ίβιτσα Ντάνιτς. Είχαν δε χωριστές συναντήσεις με την πρόεδρο της Ομάδας Φιλίας Σερβίας-Κύπρου κ. Μπιλιάνα Πάντιτς Πίλια και μέλη της Ομάδας Φιλίας, τον πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων κ. Μπόρκο Στεφάνοβιτς και την αντιπρόεδρο της Επιτροπής Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης κ. Ντουμπράβκα Φιλίπόβσκι και μέλη των δύο Επιτροπών. Κυρίαρχα θέματα ήταν το Κυπριακό, οι πρόσφατες εξελίξεις στο βόρειο Κόσοβο και η ευρωπαϊκή προοπτική της Σερβίας. Σε όλες τις συναντήσεις επαναβεβαιώθηκαν οι αδελφικές σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών και λαών, οι οποίες εδράζονται στους μακρόχρονους ιστορικούς δεσμούς τους, και η αμοιβαία στήριξη στα ζητήματα μείζονος σημασίας για κάθε χώρα.

Μεταξύ 27^{ης} και 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2023 η κ. Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν εκπροσώπησε την Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου στο Δημοκρατικό Φόρουμ Αθηνών, το οποίο διοργάνωσε το The Democracy and Culture Foundation σε συνεργασία με τον όμιλο «The New York Times». Το φόρουμ απασχόλησαν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η δημοκρατική διακυβέρνηση στη σύγχρονη εποχή. Η κ. Θεοδώρου Σούπερμαν έλαβε μέρος σε συναντήσεις των συμμετεχόντων βουλευτών, σε σύνθεση διακοινοβουλευτικής ομάδας και σε πρόγευμα εργασίας, κατά τη διάρκεια του οποίου συζητήθηκαν θέματα κυβερνοασφάλειας. Αναφερόμενη στις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η δημοκρατία, η κ. Θεοδώρου Σούπερμαν σημείωσε ότι η γυναικεία συμμετοχικότητα στη δημόσια ζωή αποτελεί θέμα προτεραιότητας για την Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου. Αναφέρθηκε συναφώς στις δράσεις της Συνέλευσης προς επίτευξη των στόχων της ενδυνάμωσης των γυναικών και της ίσης εκπροσώπησης των φύλων στην πολιτική ζωή, στην ίδρυση Κοινοβουλευτικού Φόρουμ Γυναικών και στην εκπόνηση συγκριτικών εκθέσεων όσον αφορά τη νομοθεσία των κρατών μελών της Συνέλευσης σε ζητήματα όπως η καταπολέμηση της έμφυλης βίας και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές.

Την 1^η και στις 2 Οκτωβρίου 2023, οι κ. Γιώργος Κάρουλλας, ως επικεφαλής, Γιώργος Κουκουμάς, Ζαχαρίας Κουλιός, Αλέκος Τρυφωνίδης και Αλεξάνδρα Ατταλίδου συμμετείχαν στην 23^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της τρέχουσας Ισπανικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στη Μαδρίτη. Τα μέλη της αντιπροσωπίας συμμετείχαν σε συζητήσεις για τις προτεραιότητες και τις τρέχουσες εξελίξεις στους τομείς της ΚΕΠΠΑ και της ΚΠΑΑ τις επιπτώσεις από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και ζητήματα που αφορούν στην ευρωπαϊκή άμυνα.

Ο κ. Κάρουλλας κάλεσε την Τουρκία να οικοδομήσει μια θετική ατζέντα με την ΕΕ, επισημαίνοντας ότι το κυπριακό πρόβλημα πρέπει να αποτελέσει ουσιαστικό μέρος της συζήτησης για τις σχέσεις ΕΕ και Τουρκίας. Ο κ. Κουκουμάς υπογράμμισε ότι η εξωτερική πολιτική της ΕΕ πρέπει να ασκείται στη βάση του σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας όλων των κρατών με στόχο την ειρήνη και το διάλογο και να μην υιοθετείται λογική δύο μέτρων και δύο σταθμών.

Ο κ. Τρυφωνίδης επανέλαβε τη δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εφαρμογή των προνοιών της Στρατηγικής Πυξίδας της ΕΕ και κάλεσε τα κράτη μέλη να επιδείξουν έμπρακτη αλληλεγγύη προς την Κύπρο, η οποία, όπως τόνισε, βρίσκεται υπό συνεχή απειλή. Η κ. Ατταλίδου εξέφρασε ανησυχία για την αύξηση των ενεργειακών συναλλαγών κρατών μελών της ΕΕ με το Αζερμπαϊτζάν παρά τις ένομες ενέργειές του στο Ναγκόρνο Καραμπάχ και υπογράμμισε ότι η ΕΕ πρέπει να επιλέγει τους εταίρους της βάσει της προσήλωσης στο Διεθνές Δίκαιο και στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες.

Στο περιθώριο της Διάσκεψης πραγματοποιήθηκε επίσης η καθιερωμένη συνάντηση των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπιών των μεσογειακών χωρών της ΕΕ (GroupMed), όπου συζητήθηκαν οι προκλήσεις ασφάλειας στην περιοχή της Μεσογείου.

Μεταξύ 1^{ης} και 4^{ης} Οκτωβρίου 2023 αντιπροσωπία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Συνεργασίας (ΔΕΣ) Κύπρου-Αρμενίας με επικεφαλής τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Χάρη Γεωργιάδη πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Αρμενία κατόπιν σχετικής πρόσκλησης της Εθνοσυνέλευσης της Αρμενίας. Στην αντιπροσωπία συμμετείχαν οι βουλευτές κ. Μάριος Μαυρίδης, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνα Νικολάου, Χρύσης Παντελίδης, Μάριος Καρογιάν και ο αντιπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων στη Βουλή των Αντιπροσώπων κ. Βαρτκές Μαχτεσιάν.

Η αντιπροσωπία έγινε δεκτή από τον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Αρμενίας και τον Πρόεδρο της Αρμενικής Εθνοσυνέλευσης και είχε χωριστές συναντήσεις με τον Υπουργό Εξωτερικών της χώρας και με τον πρόεδρο και μέλη της αντίστοιχης διακοινοβουλευτικής επιτροπής Αρμενίας-Κύπρου στην Αρμενική Εθνοσυνέλευση.

Σε όλες τις συναντήσεις οι Κύπριοι βουλευτές μετέφεραν εγκάρδιο μήνυμα συμπαράστασης και αλληλεγγύης στην πολιτική ηγεσία και στον λαό της Αρμενίας και καταδίκασαν τις παράνομες ενέργειες του Αζερμπαϊτζάν εις βάρος των Αρμενίων του Ναγκόρνο Καραμπάχ. Εξέφρασαν δε την ετοιμότητα της Κύπρου να παράσχει κάθε δυνατή βοήθεια στη φίλη χώρα. Επαναβεβαιώθηκαν οι αδελφικές σχέσεις των δύο χωρών και των λαών τους, που εδράζονται στους ιστορικούς δεσμούς τους και σε κοινές αρχές και αξίες, και υπογραμμίστηκε η κοινή βούληση για περαιτέρω ενίσχυση της μεταξύ τους συνεργασίας στο διεθνές επίπεδο για

την υπεράσπιση της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας Κύπρου και Αρμενίας από τις επεκτατικές αξιώσεις της Τουρκίας και του Αζερμπαϊτζάν, αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε τον συνάδελφο.

Τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διατάξεως, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα πιλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 1 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία του Συμβουλίου 2011/64/ΕΕ, της 21^{ης} Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Ονούφριος Κουλλά

Σωτήρης Ιωάννου

Μαρίνος Μουσιούττας,

εκπροσωπώντας τον κ.

Αλέκο Τρυφωνίδα

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Σεπτεμβρίου και στις 2 Οκτωβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρυσή Παντελίδης, Χάρης Γεωργιάδης, Σάβια Ορφανίδου και Αλέκος Τρυφωνίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία του Συμβουλίου 2011/64/ΕΕ, της 21^{ης} Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά».

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εξομοιώνονται για σκοπούς επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης τα προϊόντα που αποτελούνται εξ ολοκλήρου ή κατά ένα μέρος από ουσίες διαφορετικές από τον καπνό και πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία με τον λεπτοκομμένο καπνό που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι με το υπό αναφορά νομοσχέδιο επιτυγχάνεται διόρθωση ως προς την εναρμόνιση της ισχύουσας νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Όπως η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε, τα προϊόντα που αποτελούνται εξ ολοκλήρου ή κατά ένα μέρος από ουσίες διαφορετικές από τον καπνό εξομοιώνονται ήδη με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για σκοπούς φορολόγησης με τα τσιγάρα και άλλα καπνά για κάπνισμα, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Με τις ρυθμίσεις που προτείνονται τα προϊόντα αυτά θα εξομοιώνονται και με τον λεπτοκομμένο καπνό που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, στο παρόν στάδιο δεν κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά τέτοια προϊόντα, εντούτοις για σκοπούς ορθότερης εναρμόνισης πρέπει να υπάρχει σχετική ρύθμιση στην κείμενη νομοθεσία και, στην περίπτωση διάθεσης τέτοιων προϊόντων στην αγορά, αυτά θα φορολογηθούν αναλόγως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός Τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 81 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ τριάντα επτά, ομόφωνα*.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ τριάντα επτά, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας ομόφωνα.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Διαστήματος Νόμος του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 2 θέματος είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη ρύθμιση της εξουσιοδότησης και της εγγραφής των διαστημικών δραστηριοτήτων στη βάση των σχετικών διεθνών συμβάσεων στις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαστήματος Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Ονούφριος Κουλλά

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Μαρίνος Μουσιούπτας,

εκπροσωπώντας τον κ.

Αλέκο Τρυφωνίδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 19^{ης} Ιουνίου και 2^{ας} Οκτωβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης οι βουλευτές κ. Χρύσης Παντελίδης, Χάρης Γεωργιάδης, Σάββια Ορφανίδου, Άριστος Δαμιανού, Ηλίας Μυριάνθους και Αλέκος Τρυφωνίδης.

Το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να ρυθμίζεται η εξουσιοδότηση και η εγγραφή των διαστημικών δραστηριοτήτων στη βάση των σχετικών διεθνών συμβάσεων στις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης Αντικτύπου που συνοδεύει το νομοσχέδιο, κατά την ετοιμασία του πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση τόσο με τους αρμόδιους κρατικούς φορείς όσο και με ελλαδικούς και άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, ενώ ζητήθηκαν απόψεις και από ειδικούς μελετητές και ακαδημαϊκούς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνοδεύουν το υπό αναφορά νομοσχέδιο, με τον προτεινόμενο νόμο καθορίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι εξουσίες, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Υφυπουργού Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και του διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (THE) για ζητήματα που αφορούν σε διαστημικές δραστηριότητες τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νομού.
2. Οι διαδικασίες χορήγησης εξουσιοδότησης από τον διευθυντή του THE για τη διενέργεια διαστημικών δραστηριοτήτων στη Δημοκρατία, καθώς και οι διαδικασίες ανάκλησης εξουσιοδοτήσεων για λόγους οι οποίοι αναφέρονται ρητά.
3. Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια αξιολόγησης υποβληθεισών αιτήσεων για σκοπούς χορήγησης εξουσιοδότησης.
4. Οι υποχρεώσεις των προσώπων που εξουσιοδοτούνται να διεξάγουν διαστημικές δραστηριότητες στη Δημοκρατία, καθώς και η επιβολή ποινών σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ή παραβίασης των εν λόγω υποχρεώσεων.
5. Η σύσταση του εθνικού μητρώου διαστημικών αντικειμένων.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο λαμβάνονται υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας και διασφαλίζεται ότι οι διαστημικές δραστηριότητες θα διεξάγονται με τρόπο ασφαλή για το περιβάλλον, την ασφάλεια προσώπων και περιουσίας και τα γενικότερα συμφέροντα της Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν ή προτίθενται να ασκήσουν διαστημικές δραστηριότητες στη Δημοκρατία και προνοεί ότι όλα τα εμπλεκόμενα σε διαστημικές δραστηριότητες πρόσωπα υποχρεούνται να υποβάλουν σχετική αίτηση στον διευθυντή του THE για σκοπούς χορήγησης εξουσιοδότησης διαστημικής δραστηριότητας, ακολούθως δε ο διευθυντής του THE θα αποφασίζει κατά πόσο πληρούνται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για χορήγηση σχετικής εξουσιοδότησης. Σημειώνεται ότι από την πιο πάνω διαδικασία εξαιρούνται οι διαστημικές δραστηριότητες που διεξάγονται από κρατικές υπηρεσίες για σκοπούς εθνικής ή δημόσιας ασφάλειας, άμυνας ή για δραστηριότητες της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, καθορίζεται ότι οι διαστημικές δραστηριότητες θα πρέπει να διεξάγονται με τρόπο περιβαλλοντικά βιώσιμο, που να προάγει την αιεφόρο χρήση του διαστήματος. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα θα πρέπει να αξιολογούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στη Γη, στην ατμόσφαιρα και στο απώτερο διάστημα και να παρουσιάζουν σχέδιο με μέτρα πρόληψης και μείωσης των άμεσων και έμμεσων δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Επίσης, θα πρέπει να δηλώνονται ρητώς οποιαδήποτε πυρηνικά υλικά ή άλλες ραδιενεργές ουσίες που χρησιμοποιούνται για διεξαγωγή διαστημικών δραστηριοτήτων και να αναφέρεται κατά πόσο πρόκειται για διαστημικές δραστηριότητες υψηλού κινδύνου.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου, ο διευθυντής του THE δήλωσε μεταξύ άλλων ότι, λόγω της αύξησης των διαστημικών δραστηριοτήτων από κρατικούς και μη κρατικούς φορείς από όλο τον κόσμο και λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε κράτος φέρει διεθνή ευθύνη για τις διαστημικές του δραστηριότητες, θα πρέπει να υιοθετηθεί, αναθεωρηθεί ή να τροποποιηθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή σχετικών διεθνών κανόνων, προτύπων και πρακτικών με στόχο την ασφαλή διεξαγωγή διαστημικών δραστηριοτήτων. Σε αυτό ο πλαίσιο, και κατόπιν υποδείξεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για την εποπτεία των διαστημικών δραστηριοτήτων στη Δημοκρατία.

Όπως, ο ίδιος δήλωσε, η Κύπρος μετέχει στο σύστημα «European Geostationary Navigation Overlay Service» (EGNOS), ένα σύστημα δορυφόρων το οποίο χρησιμοποιείται για την καθοδήγηση αεροσκαφών και πλοίων με χρήση δορυφόρων αντί ραντάρ και ενημέρωσε την επιτροπή ότι τρεις δορυφόροι λειτουργούν ήδη υπό την Κυπριακή σημαία, ενώ έχουν αδειοδοτηθεί ακόμα οκτώ εταιρείες για εκτόξευση δορυφόρου υπό την Κυπριακή σημαία, σημειώνοντας ότι η «οικονομία του διαστήματος» αναμένεται να ξεπεράσει το €1 τρις σε κύκλο εργασιών.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης, ο διευθυντής του THE ενημέρωσε την επιτροπή για την ανάγκη τροποποίησης του κειμένου του προτεινόμενου νόμου, ώστε να επέλθουν σε αυτό μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις για σκοπούς ορθότερης αναφοράς σε σχετικές ορολογίες, συναφώς το τελικό κείμενο έχει διορθωθεί κατάλληλα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις για το διάστημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Υπάρχουν;
Άρα, εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Συνοπτικός Τίτλος. Άρθρο 1.
- Ορισμοί. Άρθρο 2.
- Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.
- Αρμοδιότητες Υφυπουργού και Διευθυντή. Άρθρο 4.
- Αρμοδιότητες Διευθυντή. Άρθρο 5.
- Χορήγηση, τροποποίηση, επαναξιολόγηση ή ανάκληση εξουσιοδότησης. Άρθρο 6.
- Χορήγηση εξουσιοδότησης. Άρθρο 7.
- Διαδικασία χορήγησης εξουσιοδότησης. Άρθρο 8.
- Εθνικό μητρώο διαστημικών αντικειμένων. Άρθρο 9.
- Ευθύνη για ζημιές. Άρθρο 10.
- Υποχρέωση ασφάλισης. Άρθρο 11.
- Ασφαλής διεξαγωγή των διαστημικών δραστηριοτήτων και μετριάσμός διαστημικών υπολειμμάτων. Άρθρο 12.
- Τεχνογνωσία και εμπειρία. Άρθρο 13.
- Διεθνείς υποχρεώσεις. Άρθρο 14.
- Μεταβίβαση εξουσιοδότησης. Άρθρο 15.
- Αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος, δομής και σύνθεσης Φορέα. Άρθρο 16.
- Υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Άρθρο 17.
- Τροποποίηση εξουσιοδότησης. Άρθρο 18.
- Ανάκληση εξουσιοδότησης. Άρθρο 19.
- Εποπτεία και έλεγχος διαστημικών δραστηριοτήτων. Άρθρο 20.
- Γνωμοδοτήσεις, τεχνική βοήθεια και απόκτηση πληροφοριών. Άρθρο 21.
- Εξουσιοδότηση για άσκηση καθηκόντων του Διευθυντή. Άρθρο 22.
- Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 23.
- Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 24.
- Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 25.
- Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 26.
- Έκδοση Διαταγμάτων. Άρθρο 27.
- Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα επτά και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 28 εγκρίνονται και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Διαστήματος Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας ομόφωνα.

Το τρίτο θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023, αναβάλλεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για επανεξέταση.

Ναι, κύριε Μουσιούττα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Υπάρχει κάτι ως εύλογη αιτία; Διότι είναι ένα θέμα που συζητήθηκε και ήταν ομόφωνο στην επιτροπή, απλώς αλλάζει μία λέξη. Διότι αυτό που αναφέρει το νομοσχέδιο μέσα σήμερα γίνεται. Απλώς, λόγω του διαχωρισμού της Αστυνομίας 'πού την ΚΥΠ, έπρεπε να μπει ξεχωριστά η λέξη «ΚΥΠ», αλλά αυτό που αναφέρει μέσα είναι αυτό που ισχύει και σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τουτέστιν; Τι είναι η εισήγηση; Να το ψηφίσουμε να τελειώνουμε;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εν εκατάλαβα γιατί αναβλήθηκε. Αναφέρτηκέν μου 'πού τον εκπρόσωπό μας, απλώς ήθελα να έχω μια εξήγηση, γιατί αναβάλλεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει.

Ναι, κύριε Λεωνίδου;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το αίτημα της αναβολής μου έχει ζητηθεί από τον συνάδελφο κ. Χρίστο Ορφανίδη, ο οποίος βρίσκεται σε αποστολή της Βουλής στο εξωτερικό, και, επειδή μελέτησε πάρα πολύ το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, έχει κάποιες επιφυλάξεις που θα θέλαμε και εμείς ως ομάδα να ενημερωθούμε, αλλά παράλληλα, νομίζω, θα πρέπει να ενημερωθεί και το σώμα για τις επιφυλάξεις ενός συναδέλφου που είναι ουσιαστικές. Εξάλλου, είναι η πρώτη φορά που ζητούμε αναβολή και δεν νομίζω να έχει οποιαδήποτε συνέπεια η αναβολή για τον οποιοδήποτε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβολή θα δώσουμε. Η εισήγηση ποία είναι; Να επιστρέψει πίσω στην επιτροπή ή να το αφήσουμε...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να επιστρέψει πίσω στην επιτροπή, κύριε Πρόεδρε, γιατί αντιλαμβάνομαι και από πλευράς του κ. Λουκαΐδη κατά τη Σύσκεψη των Αρχηγών ετέθησαν οι ίδιες απορίες. Απορίες, όχι οτιδήποτε επί της ουσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Μόνο στην επιτροπή μπορούν να λυθούν οι απορίες, να έρθουν οι ειδικοί και οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας κ.λπ., για να τοποθετηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Τον λόγο έχει ο κ. Λουκαΐδης κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή στην κοινοβουλευτική ομάδα έχουμε κουβεντιάσει το ζήτημα, φαίνεται ότι για τα ερωτήματα που είχαν τεθεί και στη Σύσκεψη των Αρχηγών και προφανώς απασχολούν -ένα από τα ζητήματα απασχολεί και τον κ. Ορφανίδη- δόθηκαν απαντήσεις, αλλά δεν είναι ικανοποιητικές. Ενημερωθήκαμε ότι δεν υπάρχει κάτι άλλο να ειπωθεί από πλευράς υπηρεσιών. Είναι θέμα να πάρουμε αποφάσεις, οπότε δεν χρειάζεται να πάει στην επιτροπή. Έντις' ενοχλεί μας, αν πάει πίσω στην επιτροπή, αλλά έχει συζητηθεί όντως, ετεθήκαν τα ερωτήματα, αντιλαμβάνομαι, στην επιτροπή και υπήρξαν οι απαντήσεις που υπήρξαν, που μπορεί να ικανοποιούν ή να μην ικανοποιούν. Οπότε, να αναβληθεί, να ενημερωθούμε πληρέστερα οι κοινοβουλευτικές ομάδες τζαι την επόμενη εβδομάδα να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος ζητά τον λόγο; Ένα λεπτό, κύριε Μουσιούττα, και θα πάρετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι για εμάς το θέμα είναι ξεκάθαρο, γίνεται αποδεκτό και σεβαστό το αίτημα των συναδέλφων να δοθεί αναβολή. Τώρα, αν θα πάει στην επιτροπή ή όχι, εμείς εκτιμούμε ότι, εντάξει, μπορεί να πάει στην επιτροπή, παρά το γεγονός ότι, αν οι συγκεκριμένες υπηρεσίες δεν έχουν να προσθέσουν οτιδήποτε, αντιλαμβάνεστε ότι πια δεν θα έχουμε μια περαιτέρω διερεύνηση ενδεχομένως ή διευκρίνιση ερωτημάτων. Γι' αυτό εγώ πιστεύω περισσότερο είναι θέμα των κοινοβουλευτικών ομάδων να το συζητήσουν, να αναπτύξουν τις απόψεις τους με βάση την ενημέρωση που έχουν. Όμως, σεβαστό το αίτημα να πάει ακόμα και στην επιτροπή, για να γίνει μια τελευταία συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ναι, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με ξενίζει, διότι ενώπιον της επιτροπής δεν ετεθήκαν όλα αυτά που αναφέρονται σήμερα, πρώτον. Δεύτερον, ο βουλευτής που αναφέρει ο συνάδελφος απουσιάζει εδώ και τρεις εβδομάδες και δεν ξέρω πόσο θα απουσιάζει ακόμα, οπότε θεωρώ ότι, αφού θέλει η πλειοψηφία να δοθεί αναβολή, να δοθεί, αλλά δεν υπάρχει λόγος να επανέλθει το θέμα στην επιτροπή. Ας αποφασίσουν οι κοινοβουλευτικές ομάδες τι θέλουν να κάνουν και, όταν έρθει στην ολομέλεια, να ενεργήσουν ανάλογα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καταρχάς ο συνάδελφος απουσιάζει για λόγους κοινοβουλευτικούς. Διότι, έτσι όπως το είπατε, θα νομίζουν ότι έκανε σκασιαρχείο. Εντάξει, συνεννοηθήκαμε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι αυτό που προσθέσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, όμως, κύριε Μουσιούττα, ας έρθει στην επιτροπή χωρίς καλεσμένους να το δείτε και να λήξει το θέμα. Εκεί θα μπορέσει να γίνει συζήτηση, νομίζω, καλύτερα μεταξύ σας, εσείς που το ξέρετε.

Άρα, πάει στην επιτροπή, μεν καλέσετε κανένα, να βρείτε τη λύση μόνοι σας.

Ευχαριστώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.146-2023).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Προϋπολογισμού του 2024 Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.147-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης επί των Πλεοναζόντων Κερδών στους Τομείς του Αργού Πετρελαίου, του Φυσικού Αερίου, του Γαιάνθρακα και των Διυλιστηρίων Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.148-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Όρκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.149-2023)	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
5. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης Τάξεως (Χωρομετρίας) και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.053-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
6. Οι περί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Ψυχολόγου και Ειδικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.054-2023).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
7. Έκθεση του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών. (Αρ. Φακ. 23.07.010.001).	Πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Ρυθμίσεως Μαρίνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.090-2023).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
2. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.091-2023).	Ανδρέα Αποστόλου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

3.	Ο περί της Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων και άλλων Συσκευών Προσωπικής Κινητικότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.092-2023).	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
4.	Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.093-2023).	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
5.	Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.094-2023).	Χρίστο Χρίστου, Λίνο Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
6.	Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.095-2023).	Χρίστο Χρίστου, Λίνο Παπαγιάννη και Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.115 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Παρακαλούμε όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία δημιουργίας νέων σύγχρονων στάσεων λεωφορείων και υποδομών αναμονής, καθώς και βελτίωσης των υφιστάμενων στάσεων λεωφορείων. Παρακαλούμε επίσης όπως κατατεθούν τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης του έργου.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία, η στίξη και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2023 της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.152, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι τα τελευταία τρία χρόνια δόθηκαν στην Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως χορηγία τα ακόλουθα ποσά:

- α) 2021 - €800.000,00
- β) 2022 - €1.200.000,00
- γ) 2023 - €1.000.000,00.

2. Το ΥΠΑΝ για σκοπούς καταβολής της χορηγίας προς την ΚΟΕ, προβαίνει στον απαιτούμενο έλεγχο σύμφωνα με τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών και λαμβάνοντας υπόψη τα Έσοδα και το αποθεματικό του Οργανισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2023 της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.259, ημερομηνίας 15 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλέκου Τρυφωνίδη

«Επισυνάπτονται σχετικοί πίνακες βάσει και της συνεισφοράς του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), οι οποίοι παρουσιάζουν το πώς κατανεμήθηκε το ποσό των χορηγιών του ΚΟΑ το 2022 ανά ομοσπονδία.»

Σημείωση: Οι σχετικοί πίνακες βρίσκονται στους συνδέσμους <https://www.parliament.cy/images/media/redirectfile/%CE%92%CE%91%CE%A3%CE%97%202022.xls> και <https://www.parliament.cy/images/media/redirectfile/KORYFH%202022.xls> σε μορφή excel.

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2023 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.033, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχω λάβει από το αρμόδιο Τμήμα, παραθέτω τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν το σύστημα φωτοεπισήμανσης, για τα περιστατικά τα οποία έχουν τύχει επεξεργασίας, για την περίοδο από 1/1/2022-30/8/2023, όπως έχετε ζητήσει:

Επαρχία	Είδος συσκευής	Παραβάσεις ορίου ταχύτητας	Παραβάσεις γραμμής στάσης στα φώτα τροχαίας	Παραβάσεις κόκκινου σηματοδότη
Λεμεσός	Σταθερή	421	1.060	2.226
Λευκωσία	Σταθερή	18.623	27.243	16.574
Όλες οι επαρχίες	Κινητή	173.718	0	0
Σύνολο		192.762	28.303	18.800

Σύνολο παραβάσεων

239.865

Όταν το σύστημα ανιχνεύει οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες παραβάσεις, ορίου ταχύτητας, κόκκινου σηματοδότη και της υποχρεωτικής γραμμής στάσης στα φώτα τροχαίας, καταγράφει επιπλέον τυχόν άλλες παραβάσεις ως αναφέρεται πιο κάτω:

Επαρχία	Είδος συσκευής	Οδήγηση με μη ελεύθερα χέρια (κινητό τηλέφωνο)	Κράνος-οδηγός ή επιβάτης χωρίς κράνος	Ζώνη ασφαλείας	Οδήγηση με μη ελεύθερα χέρια (άλλο αντικείμενο εκτός κινητού τηλεφώνου)
Λεμεσό	Σταθερή	28	12	4	1
Λευκωσία	Σταθερή	612	29	249	93
Όλες οι επαρχίες	Κινητή	499	15	157	131
Σύνολο		1.139	56	410	225

2. Σημειώνεται ότι, από την 1^η Ιανουαρίου 2022, έχουν τεθεί σε λειτουργία 4 σταθερές συσκευές φωτοεπισήμανσης στην πρώτη διασταύρωση στη Λευκωσία, και αργότερα προστέθηκαν επιπλέον 12 συσκευές σε 4 άλλες διασταυρώσεις. Επίσης, στις 7 Ιουλίου 2023, τέθηκαν σε λειτουργία 4 σταθερές συσκευές στη Λεμεσό και ακολούθησαν άλλες 4 σε άλλη μια διασταύρωση, στις 24 Ιουλίου 2023.

Όσον αφορά τις κινητές συσκευές φωτοεπισήμανσης, υπάρχουν συνολικά 20 συσκευές που καλύπτουν όλες τις περιοχές της Κύπρου. Σημειώνεται ότι, η επιλογή της εκάστοτε τοποθεσίας καθορίζεται από την Αστυνομία, η οποία εκδίδει σχετικό πρόγραμμα. Συνεπώς, δεν υπάρχει σταθερή αναλογία στην κατανομή των συσκευών αυτών ανά επαρχία, και ο διαχωρισμός τους δεν έχει στατιστική αξία.

3. Όσον αφορά τις ενστάσεις των πολιτών, η απόφαση για την εξέταση και ακύρωση κάθε περιστατικού εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αστυνομίας. Συνεπώς, για τη λήψη πληροφοριών σχετικά με αυτό το θέμα, θα πρέπει να απευθυνθείτε στην Αστυνομία. Αναφορικά με το τηλεφωνικό κέντρο του Αναδόχου, αυτό δέχεται 75 κλήσεις ημερησίως και για κάθε κλήση δίδονται σχετικές πληροφορίες και απαντήσεις.

4. Παραμένω στη διάθεσή σας για επιπρόσθετα στοιχεία που δυνατόν απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 2023 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρου Ξενοφώντος στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.034, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Ο Ψευδόκοκκος της Φραγκοσυκιάς “*Dactylopius oruntiae*” είναι ο σοβαρότερος εχθρός της παπουτσοσυκιάς, αφού, σε έντονες προσβολές, προκαλεί ξήρανση και νέκρωση των βλαστών και των

- καρπών μέχρι και κατάρρευση ολόκληρου του φυτού. Έχει καταγωγή από το Μεξικό, ενώ στη μεσογειακή λεκάνη εντοπίστηκε για πρώτη φορά στην Ισπανία (2009) και στη συνέχεια στο Ισραήλ και το Μαρόκο (2011). Στην Κύπρο, εντοπίστηκε για πρώτη φορά στις ελεύθερες περιοχές της Επαρχίας Αμμοχώστου το 2016, προερχόμενο πιθανότατα από τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου.
- (β) Με τον εντοπισμό του εντόμου, στόχος του Τμήματος Γεωργίας ήταν να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του νέου αυτού εχθρού, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος για την εξεύρεση των πιο αποτελεσματικών και νομότυπων μεθόδων διαχείρισης των πληθυσμών του εντόμου για τα δεδομένα της Κύπρου και για την προσαρμογή των φυσικών εχθρών, που δυνατόν να υπάρχουν ήδη στη φύση, στη θήρευση με τον νέο αυτό οργανισμό.
- (γ) Για την επίτευξη του στόχου αυτού έπρεπε να ληφθούν υπόψη διάφορες ιδιαιτερότητες που αφορούν την εξάπλωση του συγκεκριμένου εντόμου όπως:
- i. η δυνατότητα του εντόμου να εξαπλώνεται σχετικά γρήγορα σε άλλες περιοχές μέσω του ανέμου, των πουλιών, άλλων εντόμων αλλά και της διακίνησης/εμπορίας προσβεβλημένων καρπών ή μοσχευμάτων. Από παρατηρήσεις στην Ισπανία φαίνεται το έντομο να μετακινείται σε αποστάσεις 30 χιλιομέτρων/έτος,
  - ii. η απουσία αδειοδοτημένων χημικών σκευασμάτων γενικότερα για χρήση στην καλλιέργεια της παπουτσοσυκιάς, αλλά και οι περιορισμένες μελέτες που να αποδεικνύουν την επιτυχή αντιμετώπιση του εντόμου με αυτά,
  - iii. η δυνατότητα του εντόμου να παράγει κηρώδεις ουσίες, “βαμβακάδα”, που του παρέχουν “προστατευτική ασπίδα” έναντι χημικών σκευασμάτων,
  - iv. η δυνατότητα του εντόμου να παράγει την ουσία καρμίνη που είναι τοξική στους περισσότερους φυσικούς εχθρούς και
  - v. η παρουσία μεγάλου αριθμού διάσπαρτων φυτών παπουτσοσυκιάς που δεν είναι δυνατόν να τυγχάνουν οποιασδήποτε φροντίδας.
- (δ) Από τον πρώτο εντοπισμό το 2016 μέχρι σήμερα, το έντομο φαίνεται να έχει εξαπλωθεί από την Επαρχία Αμμοχώστου σε περιοχές της Επαρχίας Λευκωσίας και Λάρνακας (σε απόσταση κάτω των 100km από την περιοχή εντοπισμού), ενώ λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα μετακίνησης του εντόμου και το διάσπαρτο των φυτών παπουτσοσυκιάς, αναμενόταν ότι θα εξαπλωνόταν ήδη σε Παγκύπρια κλίμακα.
- (ε) Ενέργειες που λήφθηκαν μέχρι σήμερα:
- i. Με τον εντοπισμό του εντόμου το 2016, το Τμήμα Γεωργίας προέβη στην εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για την εξάλειψη ή τον περιορισμό της εξάπλωσης του εντόμου στην επαρχία Αμμοχώστου, το οποίο περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση της διακίνησης οποιουδήποτε πολλαπλασιαστικού υλικού και φυτών φραγκοσυκιάς από την Επαρχία Αμμοχώστου προς άλλες Επαρχίες, τον εντοπισμό συστηματικών φυτειών, τόσο στην Επαρχία Αμμοχώστου, όσο και στις υπόλοιπες Επαρχίες και ενημέρωση των παραγωγών για τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας φυτών, την αγορά υπηρεσίας για διενέργεια ψεκασμών σε όλες τις διάσπαρτες φραγκοσυκιές που εντοπίζονται στην Επαρχία Αμμοχώστου, τη διεξαγωγή Παγκύπριας επισκόπησης για τυχόν εντοπισμό προσβολών από φραγκοσυκιές σε άλλες Επαρχίες.
  - ii. Από την περίοδο εντοπισμού μέχρι και σήμερα, το Τμήμα Γεωργίας έχει αξιοποιήσει όλο το φάσμα των δυνατοτήτων του, για την ενημέρωση του αγροτικού κόσμου και του ευρύτερου κοινού, αναφορικά με τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνει για την αντιμετώπιση του προβλήματος (ατομικές επαφές και ομαδικές συγκεντρώσεις, ανακοινώσεις στον ημερήσιο τύπο και στην ιστοσελίδα, δημοσιεύσεις στο περιοδικό “Αγρότης”, ραδιοφωνικά προγράμματα).
  - iii. Με δεδομένη την απουσία αδειοδοτημένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αντιμετώπιση του εντόμου, το Τμήμα Γεωργίας υπέβαλε αίτηση στο Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων για διενέργεια δοκιμαστικών υπαίθρου για να εξετάσει την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια για τον καταναλωτή, συγκεκριμένων σκευασμάτων. Για την επιλογή των σκευασμάτων, αλλά και της ορθής διαδικασίας πειραματισμού, το Τμήμα Γεωργίας, πέραν της μελέτης της διεθνούς βιβλιογραφίας, έλαβε σχετική πληροφόρηση και από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο της Ελλάδας.
  - iv. Κατόπιν της διενέργειας των σχετικών πειραμάτων (2017), το Τμήμα Γεωργίας υπέβαλε αίτηση στο Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων και εγκρίθηκε η χορήγηση κατά παρέκκλιση άδειας χρήσης για χρονικό διάστημα 120 ημερών σε σκευάσματα που περιέχουν 4 δραστικές ουσίες, για αντιμετώπιση του προβλήματος.

- v. Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, εξετάστηκε η δυνατότητα αξιοποίησης φυσικών εχθρών, μέσω της εξαπόλυσής τους σε φυτείες ακόμη και σε Παγκύπρια κλίμακα. Από τη σχετική διερεύνηση φάνηκε ότι ο πιο αποτελεσματικός φυσικός εχθρός του εντόμου, είναι το έντομο “*Cryptolaemus montrouzieri*”. Ο φυσικός αυτός εχθρός είναι ήδη εγκατεστημένος στην Κύπρο και η εξαπόλυση πρόσθετων πληθυσμών θα μπορούσε να συνδράμει στον περιορισμό των πληθυσμών του εχθρού.
  - vi. Παρόλα αυτά, μετά από συνάντηση και με την προμηθεύτρια εταιρεία του φυσικού εχθρού, η επιλογή της εξαπόλυσής του σε Παγκύπρια κλίμακα κρίθηκε μη εφαρμόσιμη, τόσο λόγω του υψηλού κόστους όσο και των αποτελεσμάτων αντίστοιχων πειραμάτων που διεξήγαγε η εταιρεία σε γειτονικά κράτη, που δεικνύουν πολύ περιορισμένη αποτελεσματικότητα της μεθόδου λόγω των υψηλών θερμοκρασιών που επηρεάζουν τους πληθυσμούς των ωφέλιμων εντόμων. Ιδιωτικές πρωτοβουλίες που λήφθηκαν προς αυτή την κατεύθυνση το 2023, δεν είχαν καμία επιτυχία.
  - vii. Διερευνήθηκε βιβλιογραφικά η πιθανότητα χρήσης αιθέριων ελαίων για την καταπολέμηση του εντόμου που έχουν δείξει αποτελεσματικότητα σε κάποια κράτη. Παρόλα αυτά και σε αυτή την περίπτωση οι υψηλές θερμοκρασίες και η απουσία αδειοδοτημένων σκευασμάτων στην ΕΕ, αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για χρήση τους.
- (στ) Από τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν και τις δοκιμές που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:
- i. Η ιδιαίτερη σημασία της λήψης προληπτικών και καλλιεργητικών μέτρων για την αντιμετώπιση του εχθρού, όπως η αποφυγή μεταφοράς φυτικού υλικού (βλαστών και καρπών) από τις προσβεβλημένες περιοχές στις υπόλοιπες περιοχές, το συχνό κλάδεμα των φυτών για περιορισμό της υγρασίας και καλό αερισμό των φυτών, η καταστροφή των προσβεβλημένων φυτικών μερών με βαθύ θάψιμο ή ελεγχόμενη καύση και το ξέπλυμα των φυτών με νερό υψηλής πίεσης εκθέτοντας τον εχθρό στις δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες και αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα των φυτοφαρμάκων σε περίπτωση χρήσης τους.
  - ii. Η αντιμετώπιση του ψευδόκοκκου φαίνεται να είναι αποτελεσματική με τη χρήση χημικών σκευασμάτων που περιέχουν συνδυασμό εντομοκτόνου και παραφινικού ελαίου, μόνο εφόσον εφαρμόζονται τα καλλιεργητικά μέτρα που αναφέρονται πιο πάνω.
  - iii. Η αξιοποίηση σκευασμάτων αιθέριων ελαίων και φυσικών εχθρών για εξαπόλυση, δεν φαίνεται να μπορούν να αποτελούν ρεαλιστική λύση για αντιμετώπιση του εχθρού για τα κυπριακά δεδομένα.
- (ζ) Το Τμήμα Γεωργίας θα συνεχίσει την υλοποίηση των μέτρων για συγκράτηση της ταχύτητας εξάπλωσης του εχθρού σε όλη την επικράτεια, που όπως έχει αποδειχθεί ήταν επιτυχημένα. Νοείται ότι, το Τμήμα Γεωργίας θα παραμείνει σε εγρήγορση για τις όποιες επιστημονικές εξελίξεις αφορούν την αντιμετώπιση του επιβλαβούς οργανισμού. Τέλος, θα διερευνηθούν οι δυνατότητες χορήγησης κατά παρέκκλιση έγκρισης σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα για την αντιμετώπιση του εχθρού κατά την περίοδο που δεν υπάρχει καρποφορία, λαμβάνοντας υπόψη τους αυστηρότερους περιορισμούς που έχουν επιβληθεί από την ΕΕ προς αυτή την κατεύθυνση, καθώς και το γεγονός ότι δεν έχουν χορηγηθεί τέτοιες παρεκκλίσεις από κράτη-μέλη που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή τυχόν διευκρινίσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη, 12 Οκτωβρίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας αποσταλεί.

[Στις 6 Οκτωβρίου 2023 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της τέταρτης συνεδρίας της Τρίτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 12 Οκτωβρίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και Διορισμού Υφυπουργού Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής παρά τω Πρόεδρω και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.221-2022).
2. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020.

(Αρ. Φακ. 23.01.061.135-2020).

3. Ο περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.107-2023).
4. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.109-2023).
5. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.080-2023).
6. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.089-2023).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδόουρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού). (20.1.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).
2. «Μεταναστευτικό: Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαχείριση του θέματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (22.9.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.002-2022).]

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της ολομέλειας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 4.41 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Κάρουλλας Γιώργος
Γεωργιάδης Χάρης	Κουλλά Ονούφριος
Γεωργίου Νίκος	Τορναρίτης Νίκος
Δημητρίου Δημήτρης	Τσιρίδου Φωτεινή
Δίπλαρος Ευθύμιος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Καυκαλιάς Αντρέας	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Κέπηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη

Κυπριανού Άντρος Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα Παπαδόπουλος Νικόλας
Κουλίας Ζαχαρίας Σαββίδης Χρύσανθος
Λεωνίδου Πανίκος Σενέκης Χρίστος
Παντελίδης Χρύσης

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης Παπαγιάννης Λίνος

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας Σιζόπουλος Μαρίνος

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης Μουσιούπας Μαρίνος
Καρογιάν Μάριος Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος Παπαδούρης Σταύρος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης (Ζαχαρίας Κουλίας) στον Μήνα Ευαισθητοποίησης για τον Καρκίνο του Μαστού, στην Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων και στην Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για τη Δυσλεξία. 125
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων: 126
  - α. Συμμετοχή της Προέδρου της Βουλής στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Προέδρων Κοινοβουλίων των Κρατών Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Δουβλίνο. 126
  - β. Επίσκεψη των κ. Χάρη Γεωργιάδη, ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και προέδρου της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Σερβίας, Μάριου Μαυρίδη, Γιώργου Λουκαΐδη, Γιώργου Κουκουμά και Χρίστου Ορφανίδη, ως μελών της κοινοβουλευτικής επιτροπής, στη Εθνοσυνέλευση της Σερβίας. 126
  - γ. Συμμετοχή της κ. Ρίτας Θεοδώρου Σούπερμαν, ως εκπροσώπου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου, στο Δημοκρατικό Φόρουμ Αθηνών, το οποίο διοργάνωσε το The Democracy and Culture Foundation σε συνεργασία με τον όμιλο «The New York Times». 127
  - δ. Συμμετοχή των κ. Γιώργου Κάρουλλα, ως επικεφαλής, Γιώργου Κουκουμά, Ζαχαρία Κουλία, Αλέκου Τρυφωνίδη και Αλεξάνδρας Ατταλίδου, στην 23^η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) στη Μαδρίτη και στη συνάντηση των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπιών των μεσογειακών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (GroupMed). 127
  - ε. Επίσκεψη αντιπροσωπίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Συνεργασίας (ΔΕΣ) Κύπρου-Αρμενίας (Χάρης Γεωργιάδης, ως επικεφαλής, Μάριος Μαυρίδης, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνα Νικολάου, Χρύσης Παντελίδης, Μάριος Κάρογιαν και Βαρτκές Μαχτεσιάν, αντιπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας των Αρμενίων στη Βουλή των Αντιπροσώπων) στην Αρμενία. 127

3.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023».	128
4.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαστήματος Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο.	129
5.	Αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», έπειτα από εισήγηση του κ. Πανίκου Λεωνίδου, εκ μέρους του κ. Χρίστου Ορφανίδη, και συζήτηση (Μαρίνος Μουσιούπτας, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνος Σιζόπουλος).	132
6.	Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.	134
7.	Ερωτήσεις βουλευτών:	135
-	Δημιουργία νέων και βελτίωση υφιστάμενων στάσεων λεωφορείων.	135
8.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	135
-	Ετήσια χορηγία προς την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή.	135
-	Κατανομή χορηγίας ανά αθλητική ομοσπονδία.	135
-	Καταγραφή παραβάσεων μέσω του συστήματος φωτοεπισήμανσης και εξέταση των σχετικών ενστάσεων.	135
-	Ανάγκη προστασίας της φραγκοσυκιάς από τον ψευδόκοκκο.	136
9.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	138
10.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	139

Τιμή: €3,50